

L'Obra Social "la Caixa" presenta a CosmoCaixa Barcelona una exposició que convida a Reduir, Reutilitzar i Reciclar, amb motiu del Dia Mundial del Medi Ambient

Reciclatge, el gran cicle

- Fins a la segona gran revolució industrial del segle XIX, el residu de tot ésser viu era utilitzat per un altre ésser viu. Des d'aleshores, però, no hem fet més que acumular restes. Cada ciutadà produeix més de 500 kg d'escombraries a l'any, per la qual cosa una ciutat d'1.000.000 d'habitants en gestiona 500 milions de quilos anuals. Aquestes xifres aporten una idea de la dimensió d'aquest autèntic problema mediambiental i de salut pública.
- Tot i que el millor residu és el que no es genera, un cop produït, se'n poden convertir les restes en alguna cosa valuosa? Aquest és el repte. Un residu pot tenir moltes vides, i fins i tot transformar-se en veritables obres d'art. El *quid de la qüestió* és seguir el circuit marcat per les 3R: Reduir, Reutilitzar i Reciclar. Per bé que el 80 % dels residus que es produeixen es podrien reciclar, només se'n recicla el 30 %.
- L'exposició *Reciclatge*, organitzada per l'Àrea de Ciència, Investigació i Medi Ambient de l'Obra Social "la Caixa", mostra el procés de transformació de quatre tipus de brossa domèstica (vidre, paper, envasos i matèria orgànica) i d'un residu industrial, el coure, amb l'objectiu de fer conèixer el cicle de vida d'aquests materials i les seves múltiples oportunitats. Cadascun dels cinc àmbits proposa adoptar una sèrie d'actuacions perquè aquests residus tinguin una vida nova.
- Amb 40 ampolles de plàstic es pot aconseguir un folre polar, i amb 80 llaunes de refresc, una llanta de pneumàtic. Aquests i molts altres exemples els podran descobrir els visitants de l'exposició. És a les nostres mans que sigui possible la reducció i la correcta gestió dels residus.

Barcelona, 2 de juny de 2010. Vivim en una societat de consum basada en l'explotació i l'ús indiscriminat dels recursos naturals. Cada dia es fabriquen milers de productes que en moltíssims casos tenen només uns quants minuts de vida útil i després són rebutjats.

El tractament que es dona als residus no sempre és l'adequat. Moltes vegades, quan netegem no fem sinó moure les escombraries d'un lloc a un altre, sense resoldre el problema.

L'estratègia de les 3R ens convida a reduir el consum de matèries primeres i energia. Aquest és el fil argumental de l'exposició *Reciclatge*, que avui han presentat a Barcelona Elisa Durán, directora general adjunta de la Fundació "la Caixa"; Enric Banda, director de l'àrea de Ciència, Investigació i Mediambient de l'Obra Social "la Caixa", i Anna Sanahuja, directora de CosmoCaixa Barcelona.

El millor residu és el que no es genera. No obstant això, avui en dia, en una setmana cada ciutadà del primer món produeix 3,2 kg de matèria orgànica i 1,8 kg de restes de paper i cartró; i utilitza 1,4 kg d'envasos lleugers; 0,6 kg de recipients de vidre i genera 1,6 kg de residus no reciclables. Si tothom consumís a aquest ritme, necessitaríem tres planetes per produir els recursos necessaris; però només en tenim un i l'hem de cuidar.

El paper: el 35 % de la deixalla diària correspon a paper o cartró usat

La mostra introdueix el visitant en el procés de vida del paper. Contràriament al que ens podríem imaginar, el paper constitueix el material més abundant de les nostres escombraries. El 35 % del pes total de les deixalles diàries correspon a paper o cartró usat.

A Espanya es recicla el 85 % del paper que consumim. I en la producció d'una tona de paper reciclat s'estalvien 3.000 kW/h, 68.000 litres d'aigua... i 20 arbres, que és el que implicaria produir aquesta tona a partir de matèria primera. Per donar aquesta nova vida al paper, és imprescindible la nostra implicació. I la utilització del contenidor blau en té el secret.

El coure: un dels materials més reciclats de la història

Pur o en aliatge amb altres metalls, el coure ens ha acompanyat des de pràcticament els orígens de la civilització. I sempre ha estat reciclat, entre altres motius, perquè reciclar-lo costa la desena part de l'energia que suposa processar-lo a partir del material extret de la mina. D'aquesta manera, el coure d'una peça d'artilleria es pot convertir en una campana d'església, aquesta en un estri de cuina i aquest en una conducció de gas... Aquestes són algunes de les idees que es plasmen en aquest apartat de la mostra, que explica íntegrament el procés d'extracció i reciclatge del coure.

El vidre: reciclar una ampolla estalvia l'energia necessària per alimentar una bombeta de 100 W durant 4 hores

Un envàs de vidre es pot reutilitzar moltes vegades i reciclar-se indefinidament. Reciclar una ampolla permet estalviar l'energia suficient per alimentar una bombeta de 100 W durant 4 hores. I el reciclatge de 3.000 ampolles suposa evitar 1.000 kg d'escombraries i l'estalvi d'una tona de matèria primera. Per això és tan important dipositar aquests envasos als contenidors verds, i fer-ho correctament. Tots els envasos recollits es reciclen al 100 %. L'èxit d'aquesta iniciativa depèn del nostre compromís.

La matèria orgànica: cada habitant produeix 3 kg de residus orgànics a la setmana

La tercera part de les nostres deixalles és matèria orgànica, residu fàcil de reciclar. N'hi ha prou amb deixar que es descompongui i es converteixi en adob o que s'utilitzi per produir biogàs, una font d'energia renovable. Format per metà i diòxid de carboni, el biogàs serveix per produir calor o electricitat. El procés de transformació de la fracció orgànica es du a terme als ecoparcs. Una instal·lació amb capacitat de processar 240.000 tones de matèria orgànica a l'any produeix 38.000 tones de compost; 23.000 tones de materials recuperats per al seu reciclatge i 12,6 milions de m³ de biogàs que, al seu torn, generen 16.000 MWh. Amb el nostre petit esforç podem recuperar molta energia de manera natural.

Els envasos: residus de llarga durada que triquen milers d'anys a desaparèixer

Sempre ha existit la necessitat d'emmagatzemar i transportar líquids i aliments. Els recipients on es guarden han anat canviant al llarg de la història fins a l'aparició de les llaunes, els brics o els envasos de plàstic.

A Espanya es recicla prop del 60 % dels envasos lleugers que es consumeixen, més o menys 1.250.000 tones, amb els quals es podrien omplir

100 estadis de futbol. El metall i el plàstic de llaunes, brics i ampolles serveixen per fabricar nous productes. Però, per poder-ho fer, s'han de separar bé i s'han de dipositar al contenidor groc. Gràcies a un bon ús, amb 40 ampolles de plàstic es pot elaborar un folre polar o, amb 80 llaunes, una llanta de pneumàtics.

Però la cosa no acaba aquí...

Diàriament generem una sèrie de residus que, si no són tractats adequadament, són molt contaminants i perjudicials per a la salut. Un litre d'oli, per exemple, contamina 1.000 litres d'aigua.

Qualsevol producte d'origen petroquímic, com ara dissolvents, pintures, insecticides, coles i vernissos, té efectes nocius sobre la nostra salut i el medi ambient. El reciclatge de fluorescents i termòmetres evita que el mercuri arribi a l'entorn i entri a formar part de la cadena alimentària. Aquests són només uns quants exemples de productes que s'haurien de dipositar als «punts verds» perquè puguin ser tractats correctament.

Una gran muntanya de residus serveix de final a l'exposició *Reciclatge* i tanca un recorregut que reflexiona sobre la importància de reduir el consum i que, a més, aporta als visitants consells de bones pràctiques.

La mostra es completa amb un joc a partir del qual tots els que s'acostin a l'exposició podran esbrinar quin és el seu grau d'implicació per aconseguir un món millor i més sostenible.

Reciclatge, el gran cicle

C. d'Isaac Newton, 26
08022 Barcelona

Conferència inaugural: dijous 3 de juny de 2010, a les 19 h. *Reciclatge i altres estratègies per a un món millor*, a càrrec de Miquel Àngel Essomba, director del centre UNESCO de Catalunya.

Inauguració: dijous 3 de juny, a les 20 h

Exhibició: del 4 de juny de 2010 a juny de 2011

Horari: de dimarts a diumenge i festius, de 10 a 20 h; dilluns, tancat (excepte festius)

Servei d'Informació:

www.lacaixa.es/obrasocial

Més informació:

Departament de Comunicació. Obra Social "la Caixa"

Irene Roch: 934 046 027 / 669 457 094 / iroch@fundaciolacaixa.es

<http://www.obrasocial.lacaixa.es>

Sala de Premsa Multimèdia

<http://premsa.lacaixa.es/obrasocial>